

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1993

Vyhlásené: 15. 2. 1993   Časová verzia predpisu účinná od: 1. 1.2001 do: 31.12.2001

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

39

ZÁKON

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 19. januára 1993

o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Postavenie Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky

(1) Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „Úrad“) je štátny orgán, ktorý je vo svojej kontrolnej činnosti nezávislý, viazaný len zákonom.

(2) Sídлом Úradu je Bratislava.

Pôsobnosť Úradu

§ 2

(1) Úrad kontroluje

- a) hospodárenie s prostriedkami štátneho rozpočtu republiky,
- b) hospodárenie a nakladanie so štátnym majetkom,
- c) nakladanie s majetkovými právami a pohľadávkami republiky,
- d) spôsob vyrubovania a vymáhania daní, ciel, odvodov, poplatkov a pokút, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu republiky,
- e) výkon a uplatňovanie práv a dodržiavanie povinností vyplývajúcich z finančno-ekonomických vzťahov, ktorých účastníkom je štát.

(2) Na účely tohto zákona sa za prostriedky štátneho rozpočtu považujú aj prostriedky Európskych spoločenstiev a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na financovanie projektov na základe medzinárodných zmlúv.

§ 2a

Medzinárodná spolupráca

(1) Úrad zastupuje Slovenskú republiku v medzinárodných organizáciách združujúcich najvyššie kontrolné inštitúcie členských štátov.

(2) Úrad spolupracuje s najvyššími kontrolnými inštitúciami v zahraničí v súlade s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná. Na tento účel môže vyslať svojich kontrolných pracovníkov do medzinárodných kontrolných orgánov.

(3) Úrad prispôbuje a uplatňuje medzinárodné štandardy kontrolnej činnosti používané v Európskej únii na podmienky v Slovenskej republike na účely potrebnej kvality kontrolnej činnosti a odbornej spôsobilosti.

§ 3

Úrad vykonáva kontrolu z hľadiska dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov, hospodárnosti, efektívnosti a účelovosti.¹⁾

§ 4

Kontrolná pôsobnosť Úradu sa vzťahuje na

- a) vládu Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“), pokiaľ ide o rozhodnutia vlády o hospodárení s prostriedkami štátneho rozpočtu, resp. rozhodnutia o nakladaní so štátnym majetkom,
- b) ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy republiky a orgány im podriadené, ako aj iné štátne orgány, ďalej právnické osoby, u ktorých vykonávajú funkciu zakladateľa alebo zriaďovateľa ústredné orgány štátnej správy alebo iné štátne orgány, štátne úrady a osobitné zariadenia v zahraničí,
- c) fondy, obce, verejnoprávne inštitúcie a iné právnické osoby, pokiaľ hospodária s prostriedkami štátneho rozpočtu a hospodária alebo nakladajú so štátnym majetkom,
- d) právnické osoby s majetkovou účasťou štátu,
- e) fyzické osoby, pokiaľ hospodária s prostriedkami štátneho rozpočtu a hospodária alebo nakladajú so štátnym majetkom.

§ 5

(1) Úrad vypracúva stanovisko k návrhu štátneho záverečného účtu Slovenskej republiky a predkladá ho Národnej rade Slovenskej republiky.

(2) Úrad na požiadanie Národnej rady Slovenskej republiky vypracúva pre jej potreby stanovisko k návrhu štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

(3) Úrad vykoná na základe uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky pre jej potreby kontrolu v rozsahu svojej pôsobnosti.

(4) Úrad predkladá Národnej rade Slovenskej republiky najneskôr do konca marca správu o výsledkoch kontrolnej činnosti za uplynulý kalendárny rok. Správu o výsledkoch kontrolnej činnosti predkladá vždy, keď o to Národná rada Slovenskej republiky požiada.²⁾

(5) Úrad určuje audítora na overenie účtovnej závierky Národnej banky Slovenska.³⁾

Organizácia Úradu

§ 6

(1) Úrad vykonáva svoju činnosť prostredníctvom svojich orgánov, zamestnancov, ktorí vykonávajú kontrolu (ďalej len „kontrolóri“), a ďalších svojich zamestnancov.

(2) Úrad môže na zmluvnom základe pribrať k účasti na kontrole osoby, ktoré nie sú pracovníkmi Úradu (ďalej len „pibraté osoby“).

§ 7

Orgánmi Úradu sú:

- a) predseda Úradu (ďalej len „predseda“),
- b) podpredsedovia Úradu (ďalej len „podpredsedovia“).

§ 8

(1) Na čele Úradu je predseda ako štatutárny orgán. Predsedu zastupuje určený podpredseda.

(2) Predsedu a dvoch podpredsedov volí a odvoláva Národná rada Slovenskej republiky tajným hlasovaním.

(3) Funkčné obdobie predsedu a podpredsedov je päť rokov.

(4) Predseda a podpredsedovia môžu byť zvolení najviac na dve po sebe nasledujúce funkčné obdobia.

(5) Predseda ostáva vo funkcii aj po uplynutí funkčného obdobia, kým Národná rada Slovenskej republiky nezvolí nového predsedu.

§ 9

Za predsedu a podpredsedu môže byť zvolený každý občan Slovenskej republiky, ktorý je voliteľný do Národnej rady Slovenskej republiky.

§ 10

Predseda a podpredsedovia Úradu nesmú vykonávať inú funkciu v štátnych orgánoch, v orgánoch územnej samosprávy, v orgánoch právnických osôb, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť a nesmú vykonávať vlastnú podnikateľskú činnosť s výnimkou správy vlastného majetku. Nesmú tiež vykonávať funkcie a činnosť upravené v osobitnom zákone.⁴⁾

§ 11

Kontrolóri musia byť občiansky bezúhonní, musia mať príslušné vzdelanie a prax v oblasti patriacej do kontrolnej pôsobnosti Úradu.

§ 12

(1) Výkon funkcie predsedu a podpredsedov sa skončí

- a) uplynutím funkčného obdobia, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak,
- b) vzdaním sa funkcie,
- c) odvolaním z funkcie.

(2) Národná rada Slovenskej republiky odvolá predsedu alebo podpredsedu z funkcie, ak

- a) bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin,
- b) vykonáva funkciu alebo činnosť nezlučiteľnú s funkciou predsedu alebo podpredsedu podľa § 10,
- c) ak neplní povinnosti ustanovené týmto zákonom.

(3) Národná rada Slovenskej republiky môže odvolať predsedu alebo podpredsedu, ak nevykonáva svoju funkciu po dobu dlhšiu ako šesť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov.

(4) Národná rada Slovenskej republiky môže pozastaviť výkon funkcie predsedovi alebo podpredsedovi, ak bolo proti nemu začaté trestné stíhanie.

Práva a povinnosti Úradu a kontrolovaných subjektov

§ 13

(1) Úrad predkladá Národnej rade Slovenskej republiky na jej požiadanie stanoviská a správy podľa § 5.

- a) stanovisko Úradu k návrhu štátneho záverečného účtu republiky a na požiadanie Národnej rady Slovenskej republiky stanovisko k návrhu štátneho rozpočtu republiky,
- b) správu o výsledkoch kontrolnej činnosti Úradu za uplynulý kalendárny rok,
- c) správy Úradu o výsledkoch kontrol vykonaných na žiadosť Národnej rady Slovenskej republiky,
- d) stanoviská Úradu, o ktoré požiada Národná rada Slovenskej republiky.

(2) O osobitne dôležitých zisteniach a poznatkoch z kontrolnej činnosti informuje predseda Národnú radu Slovenskej republiky a príslušné orgány.

§ 14

Predseda má právo zúčastniť sa na rokovaníach Národnej rady Slovenskej republiky, jej orgánov a na rokovaníach vlády.

§ 15

(1) Kontrolóri sú pri výkone kontroly povinní

- a) oznámiť najneskôr pri začatí kontroly štatutárnemu orgánu kontrolovaného subjektu predmet a účel kontroly a preukázať sa písomným poverením na výkon kontroly,
- b) uvádzať kontrolné zistenia pravdivo, úplne a preukázateľne,
- c) vypracovať protokol o výsledku kontroly a v prípade potreby tiež čiastkový protokol, ako aj ich prípadné dodatky. Tieto dokumenty musia obsahovať najmä opis zistených skutočností a v prípade, že došlo k porušeniu právnych predpisov, označenie tých ich ustanovení, ktoré boli porušené. Zistené nedostatky, ktoré sú uvedené v čiastkovom protokole, musia byť obsiahnuté aj v protokole o výsledku kontroly s odvolaním sa na čiastkový protokol,
- d) oboznámiť štatutárny orgán kontrolovaného subjektu s obsahom protokolu o výsledku kontroly (s obsahom čiastkového protokolu) a s dodatkom k protokolu, ak je vyhotovený,
- e) umožniť štatutárnemu orgánu kontrolovaného subjektu po oboznámení sa s obsahom protokolu o výsledku kontroly (s obsahom čiastkového protokolu) vzniesť v určenom termíne písomné námietky proti pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti kontrolných zistení,
- f) opodstatnenosť námietok preveriť a výsledok písomne oznámiť štatutárnemu orgánu kontrolovaného subjektu; oznámenie je súčasťou protokolu o výsledku kontroly (čiastkového protokolu),
- g) prerokovať obsah protokolu vrátane jeho prípadného dodatku so štatutárnym orgánom kontrolovaného subjektu a o ich prerokovaní vyhotoviť zápisnicu, v ktorej Úrad uloží štatutárnemu orgánu kontrolovaného subjektu v určených termínoch písomne predložiť Úradu prijaté opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov a písomnú správu o stave plnenia prijatých opatrení,
- h) vypracovať záznam o výsledku kontroly a s jeho obsahom oboznámiť štatutárny orgán

kontrolovaného subjektu, ak sa pri kontrole nezistili žiadne nedostatky,

- i) vypracovať priebežný protokol kontroly stavu priamo na kontrolovanom mieste, ak nemožno kontrolné zistenie doložiť z písomných dokladov; tento protokol dať podpísať všetkým osobám, ktoré sa na kontrole stavu priamo podieľali,
- j) odovzdať štatutárnemu orgánu kontrolovaného subjektu jedno vyhotovenie protokolu o výsledku kontroly (čiastkového protokolu, priebežného protokolu, záznamu o výsledku kontroly), a tiež ich dodatok, ak sa vyhotovuje,
- k) rešpektovať práva kontrolovaných subjektov, ich zamestnancov a dotknutých tretích osôb.

(2) Povinnosti zamestnancov Úradu upravené v odseku 1 sa primerane vzťahujú aj na príbraté osoby.

(3) Kontrola je skončená v deň prerokovania protokolu vyhotovením zápisnice o prerokovaní protokolu. Protokol sa považuje za prerokovaný aj vtedy, ak štatutárny orgán kontrolovaného subjektu odmietne podpísať zápisnicu o prerokovaní protokolu. Táto skutočnosť sa uvedie v zápisnici o prerokovaní protokolu. Odmietnutie podpísania protokolu o výsledku kontroly, čiastkového protokolu, ich prípadného dodatku a zápisnice o prerokovaní protokolu štatutárnym orgánom kontrolovaného subjektu nemá vplyv na dôsledky vyplývajúce z obsahu týchto dokumentov.

§ 16

(1) Predseda a podpredsedovia zachovávajú mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone svojich funkcií. Vo verejnom záujme, na účely informovanosti verejnosti, predseda alebo ním poverený podpredseda pravidelne, najmenej však raz za tri mesiace, uverejňuje informácie získané z kontrolnej činnosti. Predseda alebo ním poverený podpredseda je na žiadosť povinný sprístupniť protokol o výsledku kontroly [(§ 15 ods. 1 písm. c)] a opatrenia prijaté na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov a písomnú správu o plnení alebo splnení týchto opatrení [(§ 18 písm. e)] podľa osobitného predpisu.⁵⁾

(2) Kontrolóri a príbraté osoby sú povinné zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone kontroly, ak ich od tejto povinnosti vo verejnom záujme, na účely informovanosti verejnosti, písomne neoslobodí predseda alebo ním poverený podpredseda.

(3) Povinnosť mlčanlivosti trvá aj po skončení funkcie, pracovného pomeru alebo výkonu činnosti.

(4) Povinnosť zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré tvoria predmet štátneho tajomstva a služobného tajomstva,⁶⁾ týmto nie je dotknutá.

§ 17

(1) Kontrolóri sú pri výkone kontroly oprávnení

- a) vstupovať do objektov, zariadení a na pozemky kontrolovaných subjektov,
- b) požadovať v primeranej lehote od kontrolovaných subjektov predloženie súhrnných dokladov, predloženie iných dokladov a písomností vrátane dát spracúvaných prostriedkami výpočtovej techniky bez rozdielu stupňa ich utajenia,
- c) preberať originály dokladov a ďalšie materiály, pokiaľ je to pre výkon kontroly potrebné, a ich prevzatie potvrdiť,
- d) požadovať v primeranej lehote od kontrolovaných subjektov a ich zamestnancov úplné a pravdivé ústne a písomné informácie, vyjadrenia a vysvetlenia ku kontrolovaným skutočnostiam a zisteným nedostatkom.

(2) Oprávnenia kontrolných pracovníkov upravené v odseku 1 sa primerane vzťahujú aj na pribraté osoby.

(3) Kontrolóri a pribraté osoby majú v súvislosti s výkonom kontrolnej činnosti postavenie verejných činiteľov.⁷⁾

§ 18

Kontrolované subjekty a ich zamestnanci sú povinní

- a) poskytovať kontrolórom potrebnú súčinnosť v súlade s ich oprávneniami podľa § 17 tohto zákona,
- b) vytvoríť kontrolórom primerané podmienky na výkon kontroly a spracovanie kontrolných zistení,
- c) zdržať sa konania, ktoré by mohlo maříť výkon kontroly,
- d) dostaviť sa v určenom termíne na prerokovanie protokolu o výsledku kontroly alebo jeho dodatku na mieste určenom Úradom,
- e) predložíť Úradu v ním určených termínoch písomné opatrenia prijaté na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov a písomnú správu o plnení alebo splnení týchto opatrení.

§ 19

(1) Kontrolu nemôžu vykonávať kontrolóri alebo pribraté osoby, o ktorých so zreteľom na ich vzťah k predmetu kontroly alebo na vzťah ku kontrolovaným subjektom a ich zamestnancom možno mať pochybnosti o ich nezáujatosti.

(2) Kontrolóri alebo pribraté osoby sú povinné bezprostredne po tom, ako sa dozvedia o skutočnostiach zakladajúcich pochybnosť o ich nezáujatosti, oznámiť tieto skutočnosti predsedovi.

(3) Kontrolovaný subjekt môže vzniesť písomne námietky o zaujatosti kontrolóra alebo pribratej osoby. Podanie námietok nemá odkladný účinok.

(4) Kontrolór alebo pribratá osoba môže do rozhodnutia o námietkach o zaujatosti vykonať pri kontrole len úkony, ktoré nedovoľujú odklad.

(5) O námietkach o zaujatosti rozhodne predseda do troch pracovných dní.

(6) Na rozhodovanie podľa odseku 5 sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.⁸⁾

§ 20

(1) Úrad oznámi kontrolou zistené nedostatky tomu orgánu, ktorý koná v mene štátu v súvislosti s činnosťou kontrolovaného subjektu. Nedostatky v činnosti orgánov štátnej správy oznámi príslušnému orgánu štátnej správy. Nedostatky v činnosti ústredných orgánov štátnej správy republiky oznámi vláde.

(2) Orgán, ktorému Úrad oznámil kontrolou zistené nedostatky, je povinný v rozsahu svojej pôsobnosti a v termíne určenom Úradom zabezpečiť odstránenie oznámených nedostatkov a bez odkladu podať o tom Úradu písomnú správu.

(3) Ak svoje povinnosti podľa odseku 2 nesplní vláda, predseda prerokuje vec s predsedom vlády. Ak nedôjde medzi nimi k dohode, predseda predloží vec Národnej rade Slovenskej republiky.

(4) Ak Úrad oznámil kontrolou zistené nedostatky inému orgánu ako vláde a tento orgán nezabezpečí svoje povinnosti podľa odseku 2, predseda prerokuje vec s vedúcim tohto orgánu. Ak

medzi nimi nedôjde k dohode, predseda predloží vec vláde na zabezpečenie opatrení na vyriešenie veci. Vláda o prijatých opatreniach informuje Úrad. Ak vláda neprijme opatrenia na vyriešenie veci, predseda predloží vec Národnej rade Slovenskej republiky.

(5) Ak Úrad zistí u kontrolovaného subjektu neplnenie opatrení prijatých na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov, postupuje podľa ustanovení odseku 1. Orgán, ktorému Úrad oznámil neplnenie opatrení, je povinný v určenom termíne zabezpečiť nápravu. Ak tento orgán nápravu nezabezpečí, Úrad postupuje podľa ustanovení odsekov 3 a 4.

§ 21

(1) Úrad môže fyzickým osobám, ktoré majú výkon kontroly tým, že neplnia povinnosti podľa § 18 tohto zákona, uložiť poriadkovú pokutu do 10 000 Sk.

(2) Poriadková pokuta môže byť uložená aj opakovane, ak povinnosť nebola splnená ani v novourčenej lehote.

(3) Poriadkovú pokutu možno uložiť do dvoch mesiacov odo dňa zistenia porušenia právnej povinnosti, najneskoršie do jedného roka od porušenia právnej povinnosti.

(4) Úhrn poriadkových pokút uložených podľa odseku 1 a 2 nesmie prevýšiť 20 000 Sk.

(5) Pri rozhodovaní o poriadkových pokutách postupuje Úrad ako ústredný orgán štátnej správy. Pre konanie o uložení poriadkovej pokuty platia všeobecné predpisy o správnom konaní.

(6) Poriadkové pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

Spoločné a záverečné ustanovenia

§ 22

(1) Subjekty, na ktoré sa vzťahuje kontrolná pôsobnosť Úradu podľa § 4 tohto zákona, sú povinné na požiadanie Úradu poskytnúť informácie, doklady a vysvetlenia súvisiace s uplatňovaním jeho pôsobnosti.

(2) Orgány štátnej správy republiky pri plnení úloh v oblasti štátnej kontroly sú povinné spolupracovať s Úradom, najmä na požiadanie zabezpečiť vykonanie kontroly a predložiť výsledné materiály z kontrol.

§ 23

Subjekty oprávnené vykonávať rozpočtové opatrenia, povoliť výdavky nezabezpečené v štátnom rozpočte a viazať prostriedky štátneho rozpočtu sú povinné o uskutočnení týchto úkonov informovať Úrad.

§ 24

Predseda vydá organizačný poriadok Úradu, ktorý upraví vzájomné vzťahy jeho orgánov a organizačných útvarov.

§ 25

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

- 1) § 10 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov.
- 2) Čl. 62 Ústavy Slovenskej republiky.
§ 114 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky.
- 3) § 39 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska.
- 4) Čl. 3 ústavného zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 119/1995 Z. z. o zamedzení rozporu záujmov pri výkone funkcií ústavných činiteľov a vyšších štátnych funkcionárov.
- 5) § 14 až 22 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).
- 6) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 100/1996 Z. z. o ochrane štátneho tajomstva, služobného tajomstva, o šifrovej ochrane informácií a o zmene a doplnení Trestného zákona v znení neskorších predpisov.
- 7) § 89 ods. 9 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.
- 8) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

